

Pradžia > Mokymai, Teisminiai Tinklai Ir Agentūros > Italy

Pirminis teisėjų ir prokurorų mokymas Europos Sąjungoje

Turinį pateikė

Italija

Italija

Bendras aprašymas

Italijoje pirminis bendrosios kompetencijos teisėjų ir prokurorų mokymas atliekamas atskirai nuo kitų teisininkų profesijų atstovų (advokatų ir notarų) ir kitų jurisdikcijų atstovų (administracinių teismų teisėjų, karo teismų teisėjų, auditorių ir fiskalinių teismų teisėjų) mokymo. Atskirai vykdomi ir priėmimo į šias profesijas konkursai.

Pirminis bendrosios kompetencijos teisėjų ir prokurorų mokymas trunka 18 mėnesių ir jame gali dalyvauti tik asmenys, laimėję konkursą, kurį paprastai kasmet skelbia Teisingumo ministerija. Mokymo paslaugas teikia [Italijos teisminių institucijų mokykla](#) (*Scuola Superiore della Magistratura, SSM*) kartu su [Aukštąja teismų taryba](#) (*Consiglio Superiore della Magistratura, CSM*), šios paslaugos reglamentuojamos 2006 m. sausio 30 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 26.

Paprastai kiekvieno konkurso sąlygose numatyta paskirti maždaug 300 stažuotojų, kurie, baigę mokymą, atliks teismines funkcijas.

Galimybė dalyvauti konkurse reglamentuojama

[2006 m. balandžio 5 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 160 dėl naujų priėmimo į teismines institucijas taisyklių ir dėl teisėjų ir prokurorų ekonominio atlygio didinimo bei funkcijų, kaip numatyta 2005 m. liepos 25 d. Įstatymo Nr. 150 1 straipsnio 1 dalies a punkte \(1–9 straipsniai\).](#)

Stažuotės reglamentuojamos

[2006 m. sausio 30 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 26 dėl Aukštosios magistratų mokyklos \(Scuola Superiore della Magistratura\) institucijos ir nuostatų, susijusių su teismo auditorių stažuotėmis bei mokymu, teisėjų ir prokurorų profesiniu tobulėjimu ir mokymu, kaip numatyta 2005 m. liepos 25 d. Įstatymo Nr. 150 1 straipsnio 1 dalies b punkte \(18–22 straipsniai\).](#)

[Nutarimas dėl bendrosios kompetencijos teisėjų ir prokurorų pirminio mokymo](#)

Bendrosios kompetencijos teisėjų ir prokurorų pirminio mokymo bendra apžvalga:

[Pirminio teisėjų ir prokurorų mokymo organizavimas Italijoje. Geroji mokymo praktika Aukštojoje magistratų mokykloje](#)

Galimybė dalyvauti pirminiame mokyme

Į bendrosios kompetencijos teisėjo arba prokuroro pareigas pagal Konstitucijos 106 straipsnį skiriama rengiant viešą konkursą, reglamentuojamą 2006 m. balandžio 5 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 160, kuriuo nustatomos egzamino laikymo sąlygos (2 ir 7 straipsniai), prašymų teikimo etapas (4 straipsnis), Egzaminuotojų komiteto sudėtis bei funkcijos (5 ir 6 straipsniai) ir rašytinio bei žodinio egzamino tvarka (1 ir 3 straipsniai).

Dabartinė egzaminavimo sistema gali būti laikoma antrojo lygmens atranka, nes norint dalyvauti viešame konkurse reikia turėti ne tik teisės išsilavinimą, bet ir atitikti papildomus reikalavimus.

Examiną išlaikę kandidatai atlieka stažuotę pagal 2006 m. sausio 30 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 26 nustatytas taisykles.

Pirminio mokymo forma ir turinys

Mokymo laikotarpis trunka aštuoniolika mėnesių. Jis dalijamas į sesijas – šeši mėnesiai Aukštojoje magistratų mokykloje (SSM) ir dvylika mėnesių teisminėse institucijose; sesijų vykdymo taisyklės yra apibrėžtos Aukštosios teismų tarybos (CSM) rezoliucijoje (2006 m. Įstatyminio dekreto Nr. 26 18 straipsnis).

Aukštosios magistratų mokyklos rengiamoje sesijoje stažuotojai lanko išsamius teorinius ir praktinius kursus CSM nurodytomis temomis ir pagal kiekvienai naujai paskirtų stažuotojų grupei sudarytas gaires, taip pat SSM direktorių valdybos metinėje programoje nurodytomis temomis. SSM rengiamos sesijos tikslas – pagerinti tiek profesinius įgūdžius, tiek etiką (20 straipsnis).

Sesija teismuose dalijama į tris laikotarpius (21 straipsnis).

Pirmąjį laikotarpį, trunkantį keturis mėnesius, stažuotė atliekama teismuose, ją sudaro dalyvavimas teismo veikloje, susijusioje su bylinėjimusi ar nusikalstamomis veikomis, priklausančiomis tiek iš teisėjų kolegijos sudaryto, tiek iš vieno teisėjo susidedančio teismo jurisdikcijai. Dalyvavimas teismo veikloje apima ir dalyvavimą posėdžiuose.

Antruoju – dviejų mėnesių trukmės – laikotarpiu stažuotė atliekama prokuratūroje.

Paskutiniu – šešių mėnesių trukmės – laikotarpiu stažuotė atliekama tarnyboje, į kurią stažuotojas buvo iš pradžių paskirtas.

Programą kiekvienai paskirtų stažuotojų grupei CSM nustato pagal mokymo gaires (2 straipsnio 1 dalies o punktas).

Metodika

Teisėjų ir prokurorų mokymas neturėtų būti suprantamas vien kaip „techninis“ mokymas, apimantis tik teisės normų ir jų taikymo žinias. Tai yra ir pamatinę reikšmę turinti galimybė plėtoti bendrą teisinę kultūrą, kuri galėtų būti išreiškiama ir derinant teismų praktiką, taip siekiant įtvirtinti teisinį tikrumą (teisinės valstybės principą) ir sprendimų prognozuojamumą.

Užuot rengusi konferencijas ar tam tikras žinių atnaujinimo paskaitas, SSM organizuoja profesinio rengimo kursus, suteikdama galimybes diskutuoti ir dalyvauti veikloje, turint tikslą dalytis profesine patirtimi.

Šiuose kursuose itin svarbų vaidmenį atlieka eksperto koordinuojama diskusija auditorijoje ir darbo grupėse.

Be veiklos auditorijoje, Aukštosios magistrų mokyklos sesija dar apima stažuotes stažuotojams naudingose organizacijose. Pasitelkiant decentralizuotas kiekvieno apeliacinio teismo rajono struktūras, stažuotės organizuojamos viešojo administravimo institucijose, sulaikymo centruose, teismo ekspertizės laboratorijose, užsienio teisminėse institucijose ir tarptautinėse įstaigose. Mokymo iniciatyvos taip pat įgyvendinamos apeliaciniuose teismuose, bendradarbiaujant su advokatūra ir jos institucijomis, nepilnamečių bylų teismuose, specializuotuose teismų skyriuose, Kasaciniame teisme ir CSM.

Vadinamosios bendrosios stažuotės pradiniu etapu pagrindinis dėmesys skiriamas siekiui suteikti stažuotojams reikiamų priemonių, kad jie sąmoningai atliktų savo funkcijas, – laikoma, kad baziniai įgūdžiai materialinės ir procesinės teisės srityse jau yra įgyti.

Per vadinamąsias tikslines stažuotes pagrindinis dėmesys skiriamas konkrečioms funkcijoms, kurias kiekvienas stažuotojas privalės atlikti, kai visas laikotarpis bus įvertintas teigiamu rezultatu, pirmenybę teikiant tarnybos rūšies, funkcijų ir sričių požiūriu vienu ar kelioms teisėjų ir prokurorų grupių sudėčiai.

ES teisės mokymas, europiniai, tarpvalstybiniai mokymo komponentai, dalyvavimas Europos teisėjų mokymo tinklo (ETMT) / Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos (CCBE) ir kitoje veikloje, kalbų mokymas

SSM rengia specialias tarpdalykines sesijas, pristatydama teisminę sistemą ir teismines funkcijas, dialogą su Europos teismais (Teisingumo Teismu ir Europos Žmogaus Teisių Teismu), taip pat išsamias teisės europinės dimensijos studijas. Tokiu būdu teoriniu ir praktiniu požiūriu nagrinėjamos Teisingumo Teismo prejudicinių sprendimų temos (planuojamos teminės sesijos darbo grupėse su Teisingumo Teismo referentais) ir Europos žmogaus teisių konvencijos sistemos bei Europos Žmogaus Teisių Teismo ypatumai. Nuo 2020 m., bendradarbiaujant su Europos Taryba, vienos savaitės stažuotė skiriama HELP programos nuotolinio mokymosi modulių studijoms anglų kalba, kuriomis siekiama teisininkų profesijų atstovams suteikti mokymą žmogaus teisių klausimais.

Tarptautiniu lygmeniu stažuotojai taip pat dalyvauja specialiose pirminio mokymo programose, kurias administruoja Europos teisėjų mokymo tinklas. Šios programos apima tiek THEMIS konkursą (dvi–keturios trijų narių grupės su mentoriumi dalyvauja ginče su kitomis mokymo įstaigomis bendros svarbos temomis, pvz., dėl teisinės valstybės, etikos, bendradarbiavimo baudžiamosiose ir civilinėse bylose), tiek vienos savaitės trukmės mainus, per kuriuos stažuotojai apsilanko kitose Europos mokymo įstaigose su kitais stažuotojais arba paskirtais teisėjais ir prokurorais iš kitų Europos mokymo įstaigų (kiekvienais metais numatyta galimybė dalyvauti 50 stažuotojų, turinčių tinkamus kalbos įgūdžius).

Dvišaliu pagrindu su kitomis Europos ir ne Europos institucijomis taip pat planuojami papildomi tarptautiniai mainai.

Remiantis 2003 m. Europos teisėjų konsultacinės tarybos (CCJE) rekomendacija Nr. 4 dėl pirminio ir tęstinio teisėjų mokymo nacionaliniu ir Europos lygmeniu, naujai paskirtiems teisėjams ir prokurorams skirtos teorinės ir praktinės programos turi apimti ne vien teisinės srities metodus, bet ir etikos mokymą bei domėjimąsi kitomis teisminei veiklai svarbiomis sritimis, pvz., darbo valdymu ir teisminės veiklos administravimu, informacinėmis technologijomis, užsienio kalbomis, socialiniais mokslais ir alternatyvaus ginčų sprendimo metodais.

Kalbant apie neteisines problemas, itin svarbų vaidmenį SSM programose atlieka tiek teisminė sistema, tiek etika.

Darbo valdymas yra bendra kryptis, susiejanti kiekvienai bendrojo rengimo sričiai (civilinėms, baudžiamosioms byloms ir baudžiamojo persekiojimo procesui) planuojamas paskaitų savaitės, taip pat svarbi mokymo programos dalis yra teisinės ir teisminės informacinės technologijos.

Į mokymo programą įtrauktos ne tik pirminiam mokymui skirtos specialios tarptautinės srities programos, bet ir užsienio kalbos, visi stažuotojai baigia metinį teisinės anglų kalbos kursą.

Pirminio mokymo užbaigimas ir kvalifikacijos suteikimo procesas

Stažuotės pabaigoje CSM įvertina, ar, remiantis teisminėse institucijose paskirtų instruktorių ir SSM instruktorių parengtomis ataskaitomis apie stažuotės laikotarpiu atliktą veiklą, stažuotojui gali būti pavestos teisminės funkcijos.

Jeigu įvertinimas yra teigiamas, pavedamos teisminės funkcijos ir atliekamas paskyrimas.

Jeigu įvertinimas yra neigiamas, stažuotojas priimamas naujam metiniam mokymo laikotarpiui. Gavus antrą neigiamą įvertinimą, asmuo atleidžiamas iš darbo (2006 m. Įstatyminio dekreto Nr. 26 22 straipsnis).

■ Paskutinis naujinimas: 28/05/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.